

ONFARM FORSØG: BESTEMMELSE AF KVÆLSTOFBEHOVET I DIN MARK

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Eksempel på et OnFarm forsøg som landmanden kan udføre selv i marken eller med hjælp fra en konsulent.

BAGGRUND

Det er vigtigt at tildele den rigtige kvælstofmængde i hver mark. Både fordi kvælstof er en stor omkostning og fordi en for stor tilførsel resulterer i en merudvaskning af kvælstof. Ved at anlægge striber med forskellige kvælstofmængder kan vi beregne behovet i din mark. Det kræver, at du kan måle udbyttet i striberne ved vejning på brovægt eller ved hjælp af udbyttmåler. Anlæg derfor et on-farm-forsøg.

Når du sender forsøgsresultatet ind, vil du få en beregning af kvælstofbehovet retur. Det kan du bruge til at vurdere behovet i de efterfølgende år. Hvis du sender filer med elektroniske udbyttekort ind, kan vi også beregne, hvordan du kan omfordele det indenfor marken. Det forudsætter dog, at det er muligt at aflæse GPS-koordinater i mejetærskeren.

Afgrøder: Vinterhvede

Forsøgsplan:

1. Tilførsel af 50-100 kg kvælstof pr. ha
2. Tilførsel af 200 kg kvælstof pr. ha

ANLÆG

Ved første tildeling af kvælstof i februar-marts måned gives den kvælstofmængde, der fremgår af din gødningsplan over hele marken. Ved 2. og evt. 3. tilførsel etableres forsøgsbehandlingerne. Hvis der f.eks. er tildelt 70 kg N pr. ha til hele marken ved første tildeling, gives 130 kg N pr. ha tilsammen i 2. og evt. 3. tildeling.

- **a) Anlæg som striber i marken (specielt egnet ved flydende gødning):**

Ved 2. og 3. tildeling gives kun gødning i halvdelen af arealet ved at slå den ene side af bommen fra (figur 1). Forsøget anlægges så der er 4 ubehandlede og 4 behandlede striber.

Plejespor
1. Ubehandlet
2. Behandlet
Plejespor
1. Ubehandlet
2. Behandlet
Plejespor
1. Ubehandlet
2. Behandlet
Plejespor
1. Ubehandlet
2. Behandlet
Plejespor

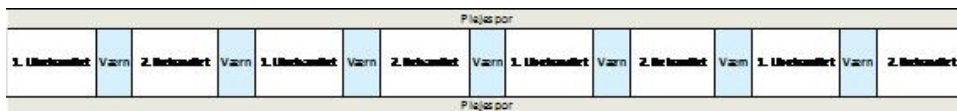
Figur 1. forsøgsdesign 1 som passer til flydende gødskning.

Hvis der høstes med mejetærsker med mulighed for at lave elektronisk udbyttekort, høstes der mejetærskerskår gennem hele striben, og udbyttet logges for hele striben. Udbyttefilen sendes til SEGES, [Mette Langgaard Jensen](#) med angivelse af navn, adresse og tlf. nr. på afsender.

- **b) Anlæg med skiftevis behandling ned gennem agerlængden:**

De første f.eks. 100 meter i agerlængden er ubehandlet, de næste 100 meter behandlet, hvilket gentages 4 gange (figur 2). I praksis gøres det ved at sætte en stok for hver 100 meter (med markering af, om det er et ubehandlet eller behandlet led). GPS-kordinaten ved start og slut ved hver behandling aflæses og indberettes. Ved gødskning med fast gødning, hvor der spredes med 2 overlap skal dette gøres i 2 plejespor ved siden af

hinanden, og der er behov for betydeligt værn mellem behandlingerne, som sikrer mod overlap.

Figur 2. Forsøgsdesign 2 som kan anlægges, hvis der er GPS på mejetærskeren.

Se generel [vejledning om anlæg af On-farm-forsøg](#).

LÆNGDE PÅ STRIBER

Længden på striberne måles på et kort eller i marken. Hvis striberne har forskellig længde, angives længden af hver stribe i [skemaet](#).

HØST

Hvis forsøget er anlagt som striber, høstes hver stribe for sig ved at høste med fuldt skår ned gennem striben. Hver stribe vejes for sig på brovægt, og vejeresultatet notes på opgørelsessedlen. Udbyttet i hver stribe kan også måles med udbyttmåler. Hvis behandlingerne er foretaget skiftevis ned gennem agerlængden, er metoden også beskrevet i den generelle [vejledning om høst](#).

Hvis behandlingerne er foretaget skiftevis ned gennem agerlængden, og der høstes med mejetærsker uden udbyttelogning, er metoden beskrevet i den generelle vejledning om On-farm-forsøg. Hvis udbyttet kan logges indsendes den elektroniske udbyttetil til SEGES, [Mette Langgaard Jensen](#).

PRØVER, ANALYSER

Ved høst udtages en prøve af korn fra ubehandlede og behandlede striber. Prøverne fra ubehandlede striber slås sammen til en prøve. Tilsvarende fra behandlede striber. I prøven bestemmes vandindhold og protein. Proteinbestemmelse er vigtig.